«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ' 6).

ΖΩΗ

«Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι» (Ἰωάν. ς' 63).

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἔτος ΚΔ'. | Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1934 | Ἀριθ. 1130

Ἐκκλησιαστικά.

ΠΟΙΜΕΝΑΣ ΑΞΙΟΥΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΠΟΙΜΕΝΟΣ

Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀξίων ἐπισκόπων ἐξαρτᾶται κατ' οὐσίαν ἐκ τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἱεραρχίας, ἐγράφη εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἐκ δὲ τῶν ἀξίων ἐπισκόπων ἐξαρτᾶται ἡ ἀνόρθωσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐξύψωσις τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἣν θέσιν ἔταξεν αὐτὴν ὁ Ἱδρυτής της, προσθέτομεν ἡμεῖς εἰς τὸ παρόν.

Διότι ὁ ἄξιος ἐπίσκοπος θὰ ἐνσαρκώσῃ καὶ θὰ ἐκπροσωπήσῃ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ὁμολογεῖ, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν προσκαλεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Αὐτὸς θὰ ἐνσαρκώσῃ καὶ θὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν ἠθικὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ θὰ δείξῃ ἐν τῷ προσώπῳ του, ἐν εἴδει ζωντανῆς ἐκδόσεως, τὴν ἀρετὴν τοῦ Εὐαγγελίου ὡς μόνην ἁρμόζουσαν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν προωρισμένον νὰ γίνῃ ὁμοίωμα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἁγίου. Αὐτὸς θὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐπαρχίας του, οἱ ὁποῖοι διὰ μὲν τὴν ὅλην ἐπισκοπὴν εἶναι οἱ δευτερεύοντες ἐκπρόσωποι τῆς πίστεως καὶ τῆς ἠθικῆς τῆς Ἐκκλησίας, διὰ δὲ τὴν ἐνορίαν των οἱ πρωτεύοντες. Αὐτὸς κυρίως θὰ διδάξῃ καὶ θὰ φωτίσῃ τὸν λαόν. Αὐτὸς θὰ δημιουργήσῃ θρησκευτικὴν κίνησιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του καὶ θὰ δώσῃ κατεύθυνσιν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ζωήν. Αὐτὸς θὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἐνώπιον τῆς Πολιτείας καὶ τῶν ὀργάνων της—καὶ ἑπομένως θὰ ἐπιβάλῃ τὸν σεβασμὸν ἢ θὰ προκαλέσῃ τὴν περιφρόνησίν των—ἐνώπιον τῶν ἀντιθέτων πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν κινήσεων καὶ διδασκαλιῶν, ἐνώπιον τοῦ κόσμου—ὑπὸ τὴν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ ἔννοιαν τῆς λέξεως—ἐνώπιον τῶν ἐντὸς τοῦ οἴκου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐκτὸς αὐτῆς. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» καὶ τὰ κοσμικὰ φρονήματα ἔχων ὀποθησαυρισμένα εἰς τὴν ψυχήν του, ἀλλ' ἀποχωρισθεὶς ἐκ τοῦ κόσμου καὶ ἐκλεγεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὡς φίλος τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι τοῦ κόσμου.

Εἶναι πλέον μάταιον νὰ αἰτιώμεθα τὴν Πολιτείαν, ὅτι δεσμεύει δῆθεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ δὲν τὴν ἀφίνει νὰ ἔχῃ ἐπισκόπους ἀξίους νὰ ἐκπροσωπήσουν τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν Του, ἀλλ' ἐπιβάλλει ἀναξίους. Εἶναι μάταιον νὰ θεωρῶμεν τὴν Πολιτείαν αἰτίαν τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μας καταστάσεως. Δυστυχῶς, ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ οἴκου μας, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπάρχει ἐν τῇ ἐκλεγούσῃ τοὺς ἐπισκόπους μερίδι τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας. Καὶ ὅταν αὕτη δὲν ἐκλέγῃ τοὺς ἀξίους, εἶναι φυσικὴ συνέπεια ἡ ἐξακολούθησις καὶ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς ἀνωμάλου, τῆς ἀντικανονικῆς, τῆς ἀντιχριστιανικῆς πολλάκις καταστάσεως. Ἀπόδειξις, ὅτι ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ ἔγκειται ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ, εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἄλλαι αὐτοκέφαλοι Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἔχουσαι ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χεῖράς των, ἔξω πάσης πολιτειακῆς ἐπεμβάσεως, τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων, δὲν παρουσιάζουν δυστυχῶς μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἐκλογῇ ἐπισκόπων, διὰ τοῦτο δὲ οὐδὲ καλυτέραν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν.

Ἀλλ' ἡ ἐκλέγουσα τοὺς ἐπισκόπους μερὶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι πλέον οἱ τρεῖς συνοδικοὶ σύνεδροι τῆς παλαιᾶς πενταμελοῦς διοικούσης Συνόδου, οἵτινες ἐκ τῶν παρασκηνίων πολλάκις εἰσπηδήσαντες καὶ ἐκ τῶν ὑπουργικῶν προθαλάμων προβληθέντες, ἠδύναντο κατόπιν ὡς συνοδικοὶ τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβαλλομένους, τοὺς καισαροπροβλήτους, ἢ καὶ σιμωνιακούς, νὰ εἰσάγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἐπισκόπους. Τώρα ἐκλέγουσα μερὶς εἶναι ἡ πλειοψηφία τῆς ἐξ ἑβδομήκοντα Μητροπολιτῶν ἀποτελουμένης Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρώτην φορὰν τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ θεσμὸς οὗτος. Καὶ θὰ ἐτολμῶμεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του καλεῖται ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία νὰ δώσῃ ἐξετάσεις εἰς τὸ πρώτιστον καὶ σπουδαιότατον καθῆκόν της: Εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐπισκόπων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἀνόρθωσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Θὰ ἦτο λοιπὸν πολὺ θλιβερόν, ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι εἰς τὸ ἱερώτατον τοῦτο ἔργον των οἱ Ἱεράρχαι δὲν καλοῦν φωτιστὴν καὶ ἐμπνευστὴν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἀλλ' ἔχουν σύμβουλον τὴν ὀλιγωρίαν καὶ τὴν κολακεύουσαν ἀναξιότητα· ἐὰν ἀπεδεικνύετο, ὅτι «τῆς βουλῆς αὐτῆς προκειμένης, ἁπλῶς ἀνθρώπους ἀγελαίους λαβόντες ἐφιστᾶσι πράγμασι τοιούτοις, ὑπὲρ ὧν καὶ τὴν ἑαυτοῦ κενῶσαι δόξαν καὶ ἄνθρωπος γενέσθαι καὶ θάνατον τὸν ἐπονείδιστον ἀποθανεῖν διὰ τῆς σαρκὸς οὐ παρῃτήσατο ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ παῖς», λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἶναι ἴσως χρήσιμον

νὰ ὑπομνήσωμεν εὐλαβῶς εἰς τὴν ἐκλέγουσαν τοὺς ἐπισκόπους πλειοψηφίαν τῆς Ἱεραρχίας, ὅτι πρέπει νὰ κτυπηθῇ ἡ μαστίζουσα τὴν Ἐκκλησίαν σπουδαρχία. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι Κληρικοὶ χθεσινοί, «πρὶν ἀποθέσθαι σχεδὸν τὴν πρώτην τρίχα καὶ τὸ τὰ παιδικὰ ψελλίζεσθαι»—ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος—μηδεμίαν ὑπηρεσίαν ἀξιόλογον εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν πλήρωμα ἔχοντες εἰς τὸ ἐνεργητικόν των, «πρὶν τῶν ἱερῶν βιβλίων γνῶναι κἂν τὰ ὀνόματα, πρὶν Καινῆς καὶ Παλαιᾶς χαρακτῆρα γνωρίσαι», σπεύδουν πρὸς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα καὶ «τολμῶσι τὰ ἀτόλμητα καὶ ἐνυβρίζουσιν εἰς τὰ ἅγια»—κατὰ τοὺς ἐπιτυχεῖς χαρακτηρισμοὺς τῶν πατέρων Γρηγορίου καὶ Χρυσοστόμου. Ἐὰν τὸ παλαιότερον τῆς ἐκλογῆς σύστημα καὶ αἱ παλαιότεραι ἀντιλήψεις ἢ ἕξεις, ἀνεκταὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀνεβίβαζον εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης μετὰ τῶν ἀξίων καὶ τοὺς οὐχὶ ἀξίους, σήμερον, ὁπότε πλείονας ἀπαιτήσεις καὶ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ἔξω αὐτῆς ἔχουν ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους, εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἐπιμελοῦς ἐκλογῆς. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον ἡ ἐκλογή, ἐπαναλαμβάνομεν, γίνεται ὑπὸ τῆς ἐκπροσωπούσης τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεραρχίας.

Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ μὴ ἀναβιβάζηται εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα οὐδὲ εἷς ἐξ ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἔλεγεν, ὅτι «ἀνίπτοις χερσὶ καὶ ἀμυήτοις ψυχαῖς τοῖς ἁγιωτάτοις ἑαυτοὺς ἐπεισίγουσι· καὶ πρὶν ἄξιοι γενέσθαι προσιέναι τοῖς ἱεροῖς, μεταποιοῦνται τοῦ βήματος, θλίβονταί τε καὶ ὠθοῦνται περὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ὥσπερ οὐκ ἀρετῆς τύπον, ἀλλ' ἀφορμὴν βίου τὴν τάξιν ταύτην εἶναι νομίζοντες, οὐδὲ λειτουργίαν ὑπεύθυνον, ἀλλ' ἀρχὴν ἀνεξέταστον». Καὶ ταῦτα γίνονται, «ἵνα μηδαμόθεν παραμυθίαν εὑρεῖν, μηδὲ ἀναπνεῦσαι δυνηθῇ τὸ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον», ὅπως προσθέτει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Ἀλλὰ τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ εἶναι καὶ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησία Αὐτοῦ, «ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος». Καὶ ἑπομένως, ὅταν συνεχίζεται ἡ εἰς αὐτὴν εἰσαγωγὴ καὶ ἀναξίων, συνεχίζεται ἡ κατὰ τοῦ Χριστοῦ ὕβρις. Δ. Γ. Π.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΖΩΗΣ,,

Ἡ Ἁγία Γραφή, ἤτοι:		Τιμὴ Δρχ.	Ταχ. Ἔσωτ.
1) Ἡ Καινὴ Διαθήκη,	χαρτόδετος	15	10
	πανόδετος	18	10
πολυτελ. »	χρυσωμένη	50	10
δερματ. ἐντὸς κυτίου »		80	10
2) Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη,	ἄδετος	100	21
	πανόδετος	130	27
	δερματίνη	150	27

ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Διὰ τὴν κατανόησιν τῶν λόγων τοῦ Ἀπ. Παύλου συνιστῶμεν τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας εἰς δυο τεύχη ἑρμηνείας ὑπὸ † Εὐσεβίου Ματθοπούλου:

1) Εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους	ἄδετον	25	12
	πανόδετον	45	15
	δερματίνην	65	15
2) Εἰς τὰς πρὸς Γαλάτας, Ἐφεσίους, Φιλιππησίους, Κολοσσαεῖς καὶ 2 πρὸς Θεσσαλονικεῖς,	ἄδετον	25	15
	πανόδετον	45	18
	δερματίνην	65	20

Ἀρχιμ. † Εὐσεβίου Ματθοπούλου

ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ Α' ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

11. «Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ. Ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσι».

Τὰς νεωτέρας δὲ χήρας μὴ τὰς δέχεσαι. Διότι ὅταν ὁ πόθος τῆς σαρκικῆς ζωῆς τὰς ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸν Χριστόν, θέλουν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον.

«Νεωτέρας δὲ χήρας». Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὰς χήρας τὰς νεωτέρας τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν· ἢ καὶ ἁπλῶς τὰς νέας χήρας.

«παραιτοῦ», ἀπόφευγε νὰ τὰς καταγράφῃς εἰς τὸν κατάλογον. Ὁ λόγος δέ, διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀποφεύγῃς τοῦτο, εἶνε διότι θέλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον, ***«ὅταν καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ».*** Κατὰ διαφόρους ἑρμηνείας ἐξηγήθη τοῦτο. Ὁ Χρυσόστομος ἑρμηνεύει: «Τί ἐστιν, ὅταν καταστρηνιάσωσιν; Ὅταν ἀκκισθῶσιν, ὅταν θρύπτωνται», ἤτοι ὅταν κυριευθῶσιν ὑπὸ τοῦ πόθου τῆς ἡδονῆς· ὅταν καταληφθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τῆς φιλαρεσκείας καὶ τῆς ἀσελγείας. Ἐκφράζει δηλαδὴ τὸ καταστρηνιῶ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ γαυριάω, ἀμφότερα δὲ τὰ ῥήματα χρησιμοποιοῦνται εἰς δήλωσιν ἀφροδισίου θρασύτητος καὶ προπετείας. Εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ πορνεύω καὶ τῆς πορνείας εὕρηται τὸ στρηνιᾶν καὶ τὸ στρῆνος ἐν Ἀποκαλ. ιή, 3,7. Ἐὰν δεχθῶμεν τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν τὸ «καταστρηνιάσωσι ***τοῦ Χριστοῦ***» θὰ ἐξηγήσωμεν· κυριευθῶσιν ὑπὸ σαρκικῶν πόθων εἰς βάρος τοῦ Χριστοῦ, ἀτιμάζοντες τὸν μετὰ τοῦ Χριστοῦ σύνδεσμόν των καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συζυγίαν των.

Δυνάμεθα ὡσαύτως νὰ ἑρμηνεύσωμεν: Ὅταν ἐπιδοθῶσιν εἰς τρυφηλὸν βίον κατὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀθετοῦντες τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπην των.

Ἑτέρα ἑρμηνεία: Ὅταν κατατρυφήσωσι τοῦ Χριστοῦ· ὅταν χορτάσωσι τὸν Χριστόν· ὅταν καταληφθῶσιν ἀπὸ τὸν κόρον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον οἱ σαρκικῶς ἐρῶντες δοκιμάζουσιν, ἀηδιάζοντες ἐν τέλει τὰ ὑποκείμενα τῶν ἀνόμων ἐρώτων των. Καὶ αἱ νεαραὶ αὗται χῆραι μὴ συνδεόμεναι βαθέως καὶ ἐξ ὅλης καρδίας μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ μοιράζουσαι τὴν ἀγάπην των καὶ εἰς τὰ τοῦ κόσμου, πολὺ γρήγορα καταντῶσιν εἰς τὸ νὰ χορτάσωσι τὸν Χριστὸν καὶ ν' ἀπομακρυνθῶσιν αὐτοῦ.

Ὑπάρχει τέλος καὶ ἡ ἑρμηνεία τοῦ καταστρηνιῶ διὰ τοῦ ἀτακτῶ (Ζωναρᾶς) καὶ ἀπειθῶ. Ὅταν ἀπειθήσωσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ.

12. «Ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν».

Ὑποκείμεναι εἰς κατάκρισιν, διότι τὴν πρώτην πρὸς τὸν Χριστὸν ὑπόσχεσιν πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως παρεβίασαν.

«Ἔχουσαι κρῖμα». Ἐπισύρουσαι καθ' ἑαυτῶν τὴν κατάκρισιν καὶ καταδίκην ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων πρῶτον, εἶτα δὲ καὶ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ.

«τὴν πρώτην πίστιν». «Πίστιν τὴν συνθήκην λέγει, τὴν ἀλήθειαν· ὡσεὶ ἔλεγεν· ἐψεύσαντο αὐτόν, ἠθέτησαν, παρέβησαν τὰς συνθήκας»(Χρυσόστ.). Δυνάμεθα νὰ νοήσωμεν καὶ τὴν πρώτην ὑπόσχεσιν πίστεως πρὸς τὸν Χριστόν, τὴν ὁποίαν ἔδωκαν, ὅταν ἐβαπτίζοντο, καὶ τὴν ὁποίαν τώρα διὰ τοῦ τρυφηλοῦ βίου ἀθετοῦσι. Φυσικώτερον ὅμως εἶνε νὰ νοήσωμεν τὴν ὑπόσχεσιν περὶ σωφροσύνης καὶ τηρήσεως τῆς χηρείας, τὴν ὁποίαν ἔδιδον, ὅταν κατεγράφοντο εἰς τοὺς καταλόγους τῶν χηρῶν. Τὴν πρώτην ὤθησιν τῆς πίστεως, ἡ ὁποία ὡδήγησεν αὐτὰς νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰς χήρας.

13. «Ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα».

Συγχρόνως δὲ μανθάνουσι νὰ εἶνε καὶ ἀργαὶ περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· ὄχι μόνον δὲ εἶνε ἀργαί, ἀλλὰ εἶνε καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ πρέποντα.

«Ἅμα δέ». Συγχρόνως δέ. «Οὐ τούτῳ, φησί, τῷ κρίματι μόνον εἰσὶν ὑπεύθυνοι, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις ἁμαρτήμασι» (Χρυσόστ.). Ἡ ἀθέτησις τῆς πρώτης πίστεως ὁδηγεῖ αὐτὰς καὶ εἰς ἄλλα ἐλαττώματα καὶ παρεκτροπάς. Ἡ ἀθέτησις αὕτη ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτὰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ζῆλον, ὅπως ἐργάζωνται πνευματικῶς καὶ προσπαθῶσι νὰ τελειοποιοῦνται ὁλονὲν ἐν τῇ ἀρετῇ. Ἐντεῦθεν μανθάνουσι νὰ εἶνε ἀργαί, φλύαροι καὶ περίεργοι. «Ὅταν καὶ ἡ τοῦ ἀνδρὸς μέριμνα ἀποστῇ καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ μὴ κατέχῃ, εἰκότως ἀργαί, λάλοι, περίεργοι γίνονται»(Χρυσόστ.).

«καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι». Τὸ μανθάνουσι δύναται νὰ συνδεθῇ καὶ πρὸς τὸ εὐθὺς ἐπακολουθοῦν «περιερχόμεναι τὰς οἰκίας». Ὁπότε θὰ ἐννοήσωμεν ἔξωθεν τὴν μετοχὴν «οὖσαι», καὶ ἡ σειρὰ τοῦ λόγου θὰ ἔχῃ ὡς ἑξῆς· «οὖσαι ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ οὖσαι ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι...». Καλλίτερον ὅμως νὰ συνδεθῇ τὸ μανθάνουσι πρὸς τὸ ἀργαί, ὁπότε θὰ ἑρμηνεύσωμεν: μανθάνουσι τὴν ἀργίαν.

«περιερχόμεναι τὰς οἰκίας». Ὁ ἀργὸς διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἀνίαν, τὴν ὁποίαν πολλάκις φέρει εἰς αὐτὸν ἡ ἀργία, ἐπιζητεῖ ἀκαίρους ἐπισκέψεις καὶ συναναστροφάς.

«ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι». Ἀλλὰ μανθάνουσι νὰ εἶνε καὶ φλύαροι, ἤτοι πολύλογοι καὶ μωρολόγοι, περιττὰ καὶ μάταια, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ μωρὰ λέγουσαι.

«καὶ περίεργοι». Ἡ ἐπιθυμία νὰ ἔχωσιν ὕλην διὰ νὰ λέγωσι πολλά, ὑλικὸν ἀρκετὸν διὰ τὴν φλυαρίαν των, τὰς κάμνει καὶ περιέργους. «Περιοδεύουσαι γὰρ τὰς οἰκίας, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὰ ταύτης πρὸς ἐκείνην φέρουσι, καὶ τὰ ἐκείνης πρὸς ταύτην, καὶ ἀναγκαίως εἰς περιέργειαν ἐκ τοῦ ἐρευνᾶν πάντα καὶ φλυαρίαν ἐκ τοῦ λέγειν τὰ πάντων πρὸς πάντας ἐκτραχηλίζονται» (Θεοφύλακτ.).

Λαϊκὸν κήρυγμα ἀπὸ τὴν ἁγίαν Γραφὴν

Η ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΤΟΛΗ

Τὸ καθῆκον τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τιμῆς, ποὺ ὀφείλομεν εἰς τοὺς γονεῖς μας, παρουσιάζεται ἐπιτακτικώτερον, ὅταν ξεφύγωμεν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τους καὶ γίνωμεν ἀνεξάρτητοι μέχρι τοῦ σημείου, ποὺ νὰ μὴ ἔχωμεν ἡμεῖς τὴν ἀνάγκην τὴν ἰδικήν τους, ἀλλὰ νὰ ἔχουν μᾶλλον αὐτοὶ τὴν ἀνάγκην τὴν ἰδικήν μας. Σὲ μιὰ τέτοια περίστασιν ὁ υἱὸς ἢ ἡ θυγατέρα θὰ δείξῃ στὰ σωστά, ἂν σέβεται πραγματικῶς καὶ τιμᾷ τοὺς γονεῖς. Γιατί προτήτερα μποροῦσε νὰ περάσῃ καὶ ἡ ὑποψία, ὅτι ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ τιμὴ ἐδείχνοταν ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐκ συμφέροντος. Ἔδειχνες σεβασμὸν στὸν πατέρα σου, γιατί ἐκαταλάβαινες, ὅτι χωρὶς αὐτὸν δὲν ἠμποροῦσες νὰ κάμῃς, καὶ γιατί ἔννοιωθες, ὅτι ὁ σεβασμὸς αὐτὸς δὲν θὰ ἔμενε χωρὶς πληρωμὴν καὶ χωρὶς ἀντάλλαγμα. Ἔδειχνες σεβασμόν, γιατί τῆς θυσίαις τῆς ἔκανεν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα, ὄχι σύ, ὁ ὁποῖος περιωριζόσουν εἰς τὸ νὰ κερδίζῃς καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃς τὰς ὀφελείας τῶν θυσιῶν αὐτῶν.

Τώρα σὲ θέλω, νέε μου, νὰ δείξῃς καὶ σὺ πρὸς τὸν γέροντα πατέρα σου τὰ αἰσθήματά σου. Τώρα, ποὺ ἴσως σὺ ὑψώθηκες σὲ κάποιο κοινωνικὸν ἐπίπεδον ἀνώτερον καὶ ἐξ αἰτίας τῆς κουτῆς σου ματαιοδοξίας ἐντρέπεσαι ἴσως νὰ εἴπῃς, ὅτι ὁ γέρων χωριάτης αὐτὸς εἶνε πατέρας σου. Σὰν νὰ μὴ ἦταν τιμή σου μεγαλείτερη, ὅτι ἐξεκίνησες ἀπὸ χαμηλὰ καὶ ἔφθασες τόσον ψηλά, καὶ σὰν νὰ μὴ συνίσταται ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ὄχι στὸ ἐξωτερικὸν πτωχικὸν ἢ ἁπλοῦν παρουσιαστικόν, ἀλλὰ στὸν τίμιον χαρακτῆρα καὶ στὸ ἁγνὸν φρόνημα. Καὶ βέβαια γιὰ νὰ κατορθώσῃ ὁ πατέρας αὐτὸς νὰ ἀναδείξῃ τὰ παιδιά του καὶ γιὰ νὰ τὸν ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ ἰδῇ τοὺς ἀπογόνους του ψηλά, ἔπρεπε νὰ εἶναι τίμιος ἄνθρωπος καὶ καλὸς γονεύς.

Τώρα σὲ θέλω, κόρη μου, νὰ δείξῃς στὴν γραῖα μητέρα σου ἢ πρὸ παντὸς στὴν ἰδιότροπην πενθερά σου, ποὺ εἶνε μητέρα τοῦ συζύγου σου, ὅτι πραγματικῶς θυμᾶσαι τὰ κα' ἡκοντα, ποὺ σοῦ ἐπιβάλλει ἡ πέμπτη ἐντολή. Ὄχι «πέρνω τὸν ἄνδρα μου καὶ φεύγω». Ὄχι «μόνον τὸν γυιόν σου ἐστεφανώθηκα καὶ ὄχι καὶ σὲ τὴν γρηᾶ κολασμένη». Τί ἔκανε καὶ τί ὑπέφερεν ἡ γερόντισσα αὐτὴ γιὰ νὰ ἀναστήσῃ τὸν λεβέντην αὐτόν, ποὺ τὸν πῆρες σὺ ἕτοιμον καὶ φτιασμένον σύζυγον καὶ σύντροφον τῆς ζωῆς σου! Γιατί δὲν ἀναγνωρίζεις καὶ στὴν γυναῖκα αὐτὴν ἕνα μέρος τοὐλάχιστον ἀπὸ τὴν συζυγικήν σου εὐτυχίαν καὶ γιατί δὲν πασχίζεις ὑποφέροντας τὰς ἰδιοτροπίας της νὰ τῆς δείξῃς ὅτι τὴν σέβεσαι καὶ τὴν εὐγνωμονεῖς;

Μὰ ὁ πατέρας τώρα ἀδυνάτισε καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ δουλεύῃ γιὰ νὰ κερδίζῃ μὲ τὸν ἱδρωτά του τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν συντήρησίν του. Εἶνε καιρός, νέε μου, νὰ ἀναπαυθῇ τώρα καὶ αὐτός. Καὶ ὅπως ἄλλοτε ἐδούλευεν ἐκεῖνος γιὰ σένα, ἔτσι καὶ σὺ νὰ δουλέψῃς σήμερον γιὰ αὐτόν. Θὰ μοῦ εἴπῃς ἴσως, ὅτι δὲν σοῦ περισσεύουν. Ἀπ' ἐκεῖνο, ποὺ ἔχεις, θὰ δώσῃς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς σου. Θὰ κόψῃς ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὸ ψωμί σου. Θὰ μείνῃς στὸ κάτω κάτω νηστικὸς σὺ γιὰ νὰ μὴν πεινάσουν οἱ γονεῖς σου. Καὶ θὰ ἴδῃς πολὺ γρήγορα, ὅτι ἡ θυσία σου αὐτὴ δὲν θὰ μείνῃ χωρὶς ἀνταπόδοσιν καὶ ἀμοιβήν.

Ἀλλ' εἰμπορεῖ καὶ νὰ ἀρρωστήσῃ ὁ πατέρας σου ἢ ἡ μη-

τέρα σου, ὁ πενθερός σου ἢ ἡ πενθερά σου. Εἰμπορεῖ νὰ πέσῃ κατάκοιτος καὶ νὰ τὰ θέλῃ ὅλα στὸ κρεββάτι. Εἰμπορεῖ νὰ καταντήσῃ στὴ θέσιν τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, ποὺ ἔχει ἀνάγκην καὶ νὰ τὸ καθαρίσουν ἀκόμη ἄλλοι, γιατὶ αὐτὸ μόνο του δὲν εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε. Ἀ! φίλε μου. Ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν δύσκολον περίστασιν, ποὺ εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ γιὰ σὲ μία πολύτιμος εὐκαιρία, καλεῖσαι νὰ δείξῃς, ὅτι εἶσαι γνήσιο καὶ εὐσπλαγχνικὸ παιδὶ τοῦ ἀτυχήσαντος αὐτοῦ πατέρα ἢ τῆς δυστυχοῦς αὐτῆς μητέρας. Εἶπα, ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ εὐκαιρία πολύτιμος. Σωστά! Καὶ γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃς, σκέψου τί θἄλεγες σὺ μαζὺ μὲ τὸν ἄλλον φρόνιμον κόσμον, ἂν θὰ ἔβλεπες ἕνα παιδὶ νὰ περιποιῆται τὸν κατάκοιτον πατέρα του χωρὶς νὰ βαρυγκομᾷ, χωρὶς νὰ βαρυέται. Καὶ τί θὰ ἔλεγες πάλιν γιὰ κεῖνον τὸν υἱόν, ποὺ θὰ ἐπετοῦσε στὸν δρόμον τὸν ἄρρωστον πατέρα του εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ξένου κόσμου. Σκέψου ἥσυχα, ψύχραιμα, βαθειὰ καὶ βγάλε τὴν ἀπόφασιν. Καὶ θὰ ἰδῇς τότε, ὅτι πραγματικὴ εὐκαιρία εἶνε αὐτή, γιὰ νὰ δείξῃς, ὅτι εἶσαι καλὸς υἱὸς καὶ γιὰ νὰ προσελκύσῃς τὴν ἐκτίμησιν ὅλης τῆς καλῆς κοινωνίας, ποὺ εἶνε ἕτοιμη νὰ σὲ ἐπαινέσῃ γιατὶ ἐξετέλεσες πιστὰ τὸ καθῆκόν σου πρὸς τοὺς γονεῖς σου.

Ο ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ

7. Ἂς προστεθῇ ἀκόμη καὶ τοῦτο: Ἀγορασμένος φίλος ποτὲ δὲν εἶνε φίλος μόνιμος. Εὐεργετήσατε ἕνα 19 φοράς, καὶ ἀρνηθῆτέ του τὴν εἰκοστήν, καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι θὰ σᾶς μισήσῃ· διότι ἡ ἀγάπη του προήρχετο μόνον ἀπὸ τὰ δῶρά σας. Τὴν ἀγάπην ποὺ θὰ ἠγόραζα μὲ χρυσόν, θὰ τὴν ἐπωλοῦσα ὡς σκουριάν, τὴν φιλίαν ποὺ θὰ ἠγόραζα μὲ διαμάντια, θὰ τὴν ἐξώδευα ὡς χαλίκια. Δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν καὶ δι' αὐτὸ ὅσον γρηγορώτερα τὴν χάσῃ τις, τόσον τὸ καλύτερον. Ἀλλά, φίλε μου, ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶνε ἀγορασμένη ἀγάπη. Δὲν τοῦ ἔδωκες κανένα δῶρον. Ὁ Ἰακὼβ ὅταν τὰ παιδιά του ἐπήγαιναν εἰς τὴν Αἴγυπτον εἶπε: Δώσατε εἰς τὸν ἄρχοντα κάποιο δῶρον, ὀλίγο λάδι, ὀλίγον βάλσαμον, ὀλίγα καρύδια καὶ ἀμύγδαλα, ἀλλὰ σεῖς δὲν ἐδώσατε εἰς τὸν Χριστὸν κανένα δῶρον. Ὅταν ἤρχεσθε πρὸς αὐτόν, ἐλέγετε, δὲν φέρω τίποτε εἰς τὰ χέρια μου, ἁπλῶς κρεμῶμαι εἰς τὸν σταυρόν Σου.

Οὔτε κἂν ὑπεσχέθητε ὅτι θὰ Τὸν ἀγαπᾶτε· διότι ἡ καρδία μᾶς ἀπατᾷ τόσον συχνά, ὥστε δὲν τολμῶμεν νὰ δώσωμεν τοιαύτην βεβαίωσιν. Τοὐναντίον ἔχομεν ἀνάγκην νὰ Τοῦ ζητήσωμεν νὰ μᾶς καταστήσῃ ἱκανοὺς νὰ Τὸν ἀγαπῶμεν. Δὲν μᾶς ἠγάπα λοιπὸν διὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον διότι θέλει νὰ μᾶς ἀγαπᾷ. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀγάπη αὐτὴ ποὺ ζῇ μόνον μὲ τὰ μέσα της, δὲν θὰ λιμοκτονήσῃ διὰ τὴν σπάνιν τῶν δώρων μας. Ἡ ἀγάπη ποὺ ηὔξησεν εἰς τόσον πετρώδη καρδίαν, ὅπως ἡ ἰδική μας, δὲν θὰ ἀποθάνῃ δι' ἔλλειψιν ἐδάφους. Ἡ ἀγάπη αὐτὴ ποὺ ἀνεπτύχθη εἰς τὴν ἄγονον ἔρημον, εἰς τὴν ἀπότιστον ψυχήν μας, δὲν θὰ ἀποθάνῃ ποτέ, ποτὲ δι' ἔλλειψιν ὑγρασίας. Θὰ ζήσῃ, διότι Ἐκεῖνος τῆς παρέχει γῆν καὶ νερό. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς εἶνε φίλος ἀνώτερος ἀδελφοῦ.

8. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπιμείνω περισσότερον; Δὲν εἰμπορῶ νὰ μὴ ἀναφέρω ἕνα ἀκόμη λόγον, δηλαδὴ ὅτι δὲν εἰμπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ αἰτία, ἡ ὁποία θὰ ἔκαμνε τὸν Χριστὸν νὰ μᾶς ἀγαπᾷ ὀλιγώτερον· Πῶς συμβαίνει αὐτό; θὰ ἐρωτήσετε. Ἰδοὺ πῶς.

Ἀγαπᾷ ἕνας τὸν φίλον του, ἀλλ' αὐτὸς αἴφνης ἐπλούτισε. Καὶ πολὺ εὔκολα καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα: δὲν εἶμαι πλέον ἐκεῖνος ποὺ ἤμουνα ἄλλοτε. Εἶνε ἄλλη ἡ θέσις μου τώρα. Δὲν εἰμπορῶ λοιπὸν νὰ διατηρῶ τὰς παλαιὰς γνωριμίας μου. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ πλουσιώτερος. Εἶνε ἀπείρως πλούσιος. Καὶ ὅμως μᾶς ἀγαπᾷ. Δὲν εἶνε δυνατὸν δι' αὔξησιν δόξης νὰ μᾶς λησμονήσῃ, διότι αἰωνία δόξα ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ τὴν κεφαλήν Του. Δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ ἐνδοξότερος καὶ μεγαλύτερος, ἀφοῦ ἔχει ἀνέκαθεν ἄπειρον δόξαν. Καὶ ὅμως μᾶς ἀγαπᾷ πάντοτε.

Ἀλλ' οὐχὶ σπανίως ὁ φίλος γίνεται αἴφνης πτωχότερος· καὶ τότε ὁ ἄλλος τὸν λησμονεῖ. Ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνωμεν πτωχότεροι ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα. Διότι εἴμεθα ἁμαρτωλοί· δὲν ἔχομεν τίποτε ἰδικόν μας· ὅ,τι ἔχομεν, εἶνε δανεικόν· ὅλα μᾶς τὰ ἔδωκεν Ἐκεῖνος. Δὲν εἰμπορεῖ λοιπὸν νὰ μᾶς ἀγαπήσῃ ὀλιγώτερον, ἐπειδὴ γινόμεθα πτωχότεροι. Διότι ὁ πτωχὸς ποὺ δὲν ἔχει τίποτε εἶνε ὅσον εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ πτωχός, καὶ δὲν εἰμπορεῖ ποτε νὰ κατέλθῃ εἰς κατώτερον βαθμόν. Διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς μᾶς ἀγαπᾷ παρ' ὅλην μας τὴν γυμνότητα καὶ τὴν πτωχείαν.

Ἀλλὰ δυνατὸν νὰ γίνω περισσότερον ἁμαρτωλός, θὰ εἴπῃς. Ναί, ἀλλὰ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἶσαι περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι σὲ προεγνώρισεν ὅτι θὰ εἶσαι. Καὶ ὅμως σὲ ἠγάπησε, καίτοι προεγνώριζεν ὅλα τὰ ἁμαρτήματά σου. Διὰ τοῦτο ὅταν συμβῇ τοιοῦτό τι, δὲν θὰ Τοῦ προξενήσῃ καμμίαν ἔκπληξιν. Τὰ ἐγνώριζεν ὅλα ἐκ προτέρου καὶ δὲν εἰμπορεῖ ποτε νὰ χάσῃ δι' αὐτὸ τὴν ἀγάπην Του. Καμμία περίστασις δὲν θὰ εἶνε ἱκανὴ νὰ ξεχωρίσῃ ποτὲ τὸν Σωτῆρα ἀπὸ τὴν ἀγάπην Του πρὸς τὸν λαόν Του, καθὼς καὶ τὸν ἅγιον ἀπὸ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν Σωτῆρα. Εἶνε λοιπὸν φίλος ἀνώτερος ἀδελφοῦ. (Ἀκολουθεῖ)

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

(Κυρ. Δ' Νηστ., Ἑβρ. ϛ' 13—20)

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 646.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Κυρ. Δ' Νηστ., Μάρκ. θ' 17—31).

Βλέπε Καινὴν Διαθήκην, ἔκδοσιν «Ζωῆς», σελ. 134.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Ὁ ταραχοποιὸς καὶ ὁ ἰατρός.

Ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη ὑπέφερε καὶ ἐβασανίζετο ὁ νέος τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ ἰατροὶ δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸν θεραπεύσουν, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ κάμουν διάγνωσιν καὶ νὰ εὕρουν τὸ αἴτιον τῆς ἀσθενείας ἐκείνης. Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Θεάνθρωπος Κύριος ὄχι μόνον τὸ αἴτιον ἐφανέρωσεν, ἀλλὰ καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν νέον τὴν θεραπείαν καὶ τὴν ὑγείαν μὲ μίαν μόνον παντοδύναμον προσταγήν. Ἐφανέρωσε δηλαδὴ ὅτι ὄχι αἰτία φυσική, ἀλλὰ δύναμις ἀόρατος, πονηρὰ καὶ κακοποιός, ἡ δύναμις τοῦ πονηροῦ διαβόλου, εἶχε φέρει τὸν νέον εἰς τὸ ἐλεεινὸν ἐκεῖνο κατάντημα.

Καὶ ἐκεῖνος μὲν εὗρε τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν θεραπείαν. Τὸ οἰκτρὸν ὅμως θέαμα ποὺ παρουσίαζεν ὁ νέος αὐτὸς ἐνόσῳ εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ διαβόλου, παρουσιάζεται

συχνὰ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Διότι πολλοί, ἐνῷ δὲν πάσχουν κατὰ τὸ σῶμα, πάσχουν ὅμως κατὰ τὴν ψυχήν. Διότι τί παρατηρεῖται συχνότατα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων; Παντοῦ σύγχυσις ἰδεῶν, ἀντιλήψεων, φρονημάτων. Παντοῦ ἀγρία ἀντίθεσις συμφερόντων, διχόνοιαι, φιλονεικίαι, συγκρούσεις καὶ ἔχθραι. Παντοῦ ταραχὴ καὶ ἀβεβαιότης καὶ ἀνησυχία καὶ ἀγωνία. Ἡ κατάστασις εἶνε τοιαύτη ἐν γένει, ὥστε χρειάζεται ἰατρός· ἰατρὸς ἐπιστήμων καὶ πάνσοφος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ παντοδύναμος, ἱκανὸς ὄχι μόνον νὰ κάμῃ διάγνωσιν καὶ εὕρῃ ἀπὸ τί πάσχουν τὰ ἄτομα καὶ αἱ κοινωνίαι, ἀλλὰ καὶ νὰ δώσῃ τὴν θεραπείαν. Καὶ παρουσιάζονται μὲν πολλοί, οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν γνώμας καὶ προτείνουν μέτρα καὶ προχωροῦν εἰς πειράματα. Ἀλλὰ τὸ πλῆρες ναυάγιον τῶν ἀνθρωπίνων προσπαθειῶν ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἰατρὸς καὶ Σωτὴρ δι' ἕκαστον ἄνθρωπον καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον, παρὰ μόνον ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει θέσει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς διὰ τοῦ Εὐαγγελίου Του διάγνωσιν τῆς βαθείας νόσου, ἡ ὁποία κατατρώγει τὴν ἀνθρωπότητα καὶ φυγαδεύει πᾶσαν εἰρήνην καὶ εὐτυχίαν. Εἶνε ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡ καταπάτησις τῶν ἐντολῶν Του, ἡ λατρεία τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγώ, ἡ ὑποδούλωσις εἰς τὸ χρῆμα καὶ τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός, ἡ ἔλλειψις τῆς ἀγάπης, ἡ ἀσυνειδησία, ἡ ἀδικία. Καὶ ὀπίσω ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δεικνύει ὁ Κύριος τὸν μέγαν ἐχθρὸν τῆς εἰρήνης, τὸν ἀόρατον ταραχοποιόν, τὸν ἀρχηγὸν τοῦ κακοῦ διάβολον, ὁ ὁποῖος κατορθώνει νὰ κυριαρχῇ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ σπείρῃ τὴν διχόνοιαν, τὸ μῖσος, τὴν διαίρεσιν τὸ ἀλληλοφάγωμα.

Ἐπομένως, εἶνε εὔκολον τώρα νὰ ἐννοήσωμεν ποία εἶνε ἡ μόνη ἀσφαλὴς τοῦ κακοῦ θεραπεία. Ἐὰν ἀπαρνηθῶμεν τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου ταραχοποιοῦ διαβόλου, ἐὰν πειθαρχήσωμεν εἰς τὸν εἰρηνικὸν βασιλέα Χριστόν, ἐὰν καλλιεργήσωμεν τὸν βίον τῆς ἀρετῆς, θὰ ἔχωμεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα καὶ καρπὸν τὴν ὁμόνοιαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ἕνωσιν, πραγματικὴν εἰρήνην καὶ εὐτυχίαν.

Ὁ καλύτερος παιδαγωγός.

Ὅλα τὰ μέσα εἶχε μεταχειρισθῆ ὁ πατὴρ τοῦ σημερινοῦ δαιμονιζομένου, διὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν υἱόν του ἀπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ διαβόλου, χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἀποτέλεσμα. Καὶ μόνον ὅταν τὸν ἔφερεν ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπέτυχεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ματαίως εἶχε ζητήσει προηγουμένως ἀπὸ τὴν βοήθειαν τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ αὐτὸς μὲν ἔπραξε διὰ τὸν υἱόν του πᾶν ὅ,τι ὤφειλεν ὡς πατὴρ νὰ πράξῃ. Ἀλλὰ τί νὰ εἴπωμεν διὰ τοὺς γονεῖς ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ὑποφέρουν καὶ πάσχουν ὄχι σωματικῶς, ἀλλὰ ψυχικῶς, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐν τούτοις δὲν θέλουν νὰ φέρουν τὰ τέκνα των πλησίον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ; Βλέπουν τὰ παιδιά των νὰ παρεκτρέπωνται, νὰ ἐκδηλώνουν κλίσεις κακὰς καὶ ἐλαττώματα σοβαρά, νὰ δεικνύουν σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἐμπνέουν μεγάλην ἀνησυχίαν διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ πορείαν των. Καὶ αὐτοί, ἢ ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴν ἢ λαμβάνουν μερικὰ μέτρα χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἕνα μόνον δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν, τὸ νὰ πλησιάσουν τὰ τέκνα των πρὸς τὸν Χριστόν, νὰ τὰ ποτίσουν μὲ τὴν ζωογόνον διδασκαλίαν Του, νὰ τοὺς ἐμπνεύσουν πεποιθήσεις καὶ ἀρχὰς χριστιανικάς. Ἀγνοοῦν καὶ τὴν δύναμιν τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, ἀγνοοῦν καὶ τὴν σοβαρότητα τῶν κινδύνων ποὺ διατρέχουν τὰ τέκνα των. Δὲν βλέπουν πόσον ἰσχυρὸν εἶνε τὸ ρεῦμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, ὥστε νὰ παρασύρῃ καὶ ἰσχυροὺς χαρακτῆρας. Δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ δύναμις τῶν παθῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐλαττωμάτων εἶνε ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν ἀνθρωπίνων προσπαθειῶν καὶ ὅτι, διὰ τοῦτο, εἶνε μοιραῖον νὰ νικηθῇ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ἐναντίον αὐτῶν ἀγῶνα, ὅταν μεταχειρίζεται ἀνθρώπινα μόνον μέσα. Οἱ νέοι, ἰδιαιτέρως, χρειάζονται βοήθειαν ἰσχυράν, καθοδηγίαν αὐθεντικήν, παιδαγωγίαν ἱκανὴν νὰ τοὺς διευθύνῃ ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸν βίον τῆς ἀρετῆς.

Ποῖος λοιπὸν εἶνε ὁ μεγαλύτερος διὰ τοὺς νέους παιδαγωγός, ὁ χρησιμώτερος διδάσκαλος, ὁ ἀπαραίτητος σύμβουλος καὶ καθοδηγός; Εἶνε ὁ Σωτὴρ τῶν ἀνθρώπων, ὁ φίλος τῶν παιδίων καὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ διδασκαλία Του ἔχει θεῖον καὶ αἰώνιον κῦρος, καὶ δι' αὐτὸ ἐπιδρᾷ ἰσχυρότερον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην διδασκαλίαν. Καὶ εἶνε τόσον ἐνηρμονισμένη πρὸς τὰς ψυχικὰς ἀνάγκας καὶ διαθέσεις τοῦ ἀνθρώπου, τόσον πλουσία εἰς διδάγματα καὶ τόσον ἀλάνθαστος καὶ ἀποτελεσματική, ὥστε εἶνε πράγματι ἄφρονες οἱ γονεῖς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ θέσουν τὰ τέκνα των ὑπὸ τὴν καθοδηγίαν τοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐνῷ τὰ τέκνα των πλησίον τοῦ Χριστοῦ εἰμποροῦν νὰ εὕρουν στήριγμα ἀσφαλές, φρούριον ὀχυρόν, διὰ νὰ μὴ παρεκκλίνουν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀληθείας, τῆς ἠθικότητος καὶ τῆς τιμιότητος, αὐτοὶ τρέχουν εἰς διδασκαλίας καὶ θεωρίας ξένας καὶ ἀδιαφοροῦν διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὰς ἐντολάς Του!

Ἀλλ' ἡ πεῖρα ἡ καθημερινή, ἀπὸ τὰ καθημερινὰ ναυάγια οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, φωνάζει τρανῶς καὶ μαρτυρεῖ ὅτι ἡ νεότης μόνον πλησίον τοῦ Χριστοῦ εὑρίσκει πύργον ἀσφαλείας καὶ χαλινὸν σωτηρίας, πηγὴν σοφίας καὶ ζωῆς, προκοπῆς καὶ εὐημερίας.

Ἐὰν εἴχαμεν πίστιν.

Διὰ νὰ δώσῃ ὁ Κύριος εἰς τὸν πατέρα τοῦ νέου τὴν ζητηθεῖσαν εὐεργεσίαν, ὡς ἀπαραίτητον ὅρον ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν πίστιν· «εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι». Ἀπὸ τὴν περίστασιν δὲ ἐκείνην ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐλέγξῃ τοὺς Ἰουδαίους ὡς «γενεὰν ἄπιστον καὶ διεστραμμένην», νὰ ὑποδείξῃ δὲ ἔπειτα εἰς τοὺς μαθητάς Του ὅτι δὲν εἶχαν ἀκόμη καὶ αὐτοὶ τὴν πίστιν τὴν θερμήν.

Μὲ ὅλα αὐτὰ ἐξαίρει ὁ Κύριος τὴν δύναμιν τῆς πίστεως καὶ διδάσκει πόσον χρήσιμος καὶ ἀπαραίτητος εἶνε εἰς ἡμᾶς ἡ πίστις. Εἶνε χρήσιμος καὶ ἀπαραίτητος εἰς ἡμᾶς ἡ πίστις, διότι μὲ τὸ φῶς τῆς πίστεως γνωρίζομεν καὶ κατέχομεν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ πιστεύων εἰς Χριστόν, καὶ ἂν δὲν ἐσπούδασεν εἰς σχολάς, καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε ἀγράμματος, ἐν τούτοις κατέχει τὴν ἀλήθειαν. Δὲν βασανίζεται μὲ ἀπορίας καὶ προβλήματα ἄλυτα. Δὲν ταλαντεύεται μὲ ἀμφιβολίας καὶ δὲν παρασύρεται ἀπὸ ψευδεῖς διδασκαλίας καὶ θεωρίας. Ἔχει πεποι-

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η "ΖΩΗ,,

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓ. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ
ΔΗΜ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ..... ΔΡΑΧ. 20
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΣΕΛ. 4 ἢ ΔΟΛ. 1

Ἐπιστολαὶ καὶ συνδρομαὶ πρὸς κ. ΙΩΑΝ. Κ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΝ Ἱπποκράτους 189

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ († 1929)
Συντάκτης: Ἀρχιμ. ΔΙΟΝ. ΦΑΡΑΖΟΥΛΗΣ († 1920)

θήσεις στερεάς, ἀρχὰς ὡρισμένας, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν ὅλον τὸν βίον του. Ἡ πίστις ἐντὸς τῆς ψυχῆς του εἶνε φῶς, τὸ ὁποῖον φωτίζει ὅλας τὰς σκέψεις, τὰς ἀποφάσεις του, τοὺς λόγους, τὰς ἐνεργείας του.

Ἐνῷ δὲ οἱ ἄνθρωποι οἱ ξένοι πρὸς τὸν Χριστὸν αἰχμαλωτίζονται εὐκόλως ἀπὸ κακίας καὶ πάθη καὶ δουλεύουν εἰς αὐτά, ὁ ἄνθρωπος τῆς πίστεως κατορθώνει, μὲ τὴν δύναμιν ποὺ τοῦ δίδει ἡ πίστις, νὰ νικᾷ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Ἀποφεύγει εὐκόλως τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, καταστέλλει τὰ πάθη, νικᾷ εἰς τοὺς πειρασμούς, μένει ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰ κακὰ παραδείγματα, ἀπὸ τὴν ἀσωτίαν καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἀπὸ τὸ ἁμαρτωλὸν περιβάλλον τῆς κοινωνίας. Ἡ πίστις ἐντὸς τῆς ψυχῆς του γίνεται ἑστία θερμότητος, ἡ ὁποία τὸν θερμαίνει καὶ τὸν δυναμώνει καὶ καθιστᾷ εὔκολον τὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς.

Μὲ αὐτὰ τὰ ἐφόδια ὁ πιστὸς γίνεται ἱκανὸς καὶ διὰ μεγάλα ἀκόμη ἔργα. Εἰμπορεῖ νὰ εἶνε μικρὸς καὶ ἀφανὴς καὶ ἄσημος καὶ πτωχός. Ἐν τούτοις εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐργάζεται διὰ τὸ καλὸν τοῦ πλησίον. Κατορθώνει νὰ ἐργάζεται καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τῶν ἄλλων καὶ νὰ μεταδίδῃ τὸ φῶς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθείας. Κατορθώνει νὰ ὑπερασπίζῃ τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως καὶ νὰ γίνεται ἕνας μικρὸς τοῦ Εὐαγγελίου ἐργάτης. Γίνεται πρόθυμος εἰς ἔργα αὐτοθυσίας χάριν τῶν ἄλλων, μὲ τὰ ὁποῖα γίνεται φῶς καὶ παράδειγμα εἰς τοὺς πλησίον αὐτοῦ. Εἰς περιστάσεις δὲ ἀναγκῶν καὶ θλίψεων καὶ ἀσθενειῶν καὶ κινδύνων ἡ πίστις χαρίζει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πιστοῦ τὴν ἀταραξίαν, τὴν γενναιότητα, τὴν γαλήνην, τὴν παρηγορίαν, ἀκόμη καὶ τὴν χαρὰν ἐκ τῆς ἐλπίδος διὰ τὸ μέλλον.

Δὲν εἶνε λοιπὸν μικρὸν πρᾶγμα ἡ πίστις. Εἶνε ὁλόκληρος θησαυρός, θησαυρὸς ἀνεκτίμητος. Ἐὰν εἴχαμεν πίστιν ζωντανὴν καὶ θερμήν, θὰ ἦτο ἄλλη ἡ ὄψις τῆς κοινωνίας. Ὁ Χριστὸς θὰ ἐβασίλευεν ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ἡ γῆ θὰ ἐγίνετο οὐρανός.

Μεγάλου Βασιλείου

ΟΜΙΛΙΑ Ζ'
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΑΗΜΕΡΟΝ

«Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετά». Εἰς αὐτὰ ἀνήκουν ὅσα ζοῦν εἰς τὰ πελάγη, εἰς τοὺς αἰγιαλούς, εἰς τὰ βάθη, εἰς τὰς πετρώδεις ἀκτάς· ὅσα ζοῦν κατ' ἀγέλας ἢ μεμονωμένα, τὰ κήτη τὰ ὀγκώδη καὶ τὰ λεπτότατα ἰχθύδια. Διότι μὲ τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ μὲ τὸ ἴδιον πρόσταγμα ἔλαβε τὴν ὕπαρξιν καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν. «Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα». Σοῦ ἔδειξε τὴν φυσικὴν συγγένειαν τῶν κολυμβώντων ζῴων πρὸς τὸ ὕδωρ· διὰ τοῦτο μόλις οἱ ἰχθύες ἀποχωρισθοῦν ἀπὸ τὸ ὕδωρ ἀποθνήσκουν. Διότι δὲν ἔχουν ἀναπνοήν, ὥστε νὰ εἰσπνέουν τὸν ἀέρα τοῦτον· ἀλλ' ὅ,τι εἶναι διὰ τὰ χερσαῖα ζῷα ὁ ἀήρ, τοῦτο διὰ τὸ γένος τῶν ζώων, ποὺ πλέουν εἰς τὸ ὕδωρ, εἶναι αὐτὸ τὸ ὕδωρ. Καὶ ἡ αἰτία εἶναι φανερά. Διότι ἐντὸς ἡμῶν μὲν ὑπάρχει ὁ πνεύμων, ποὺ εἶναι σπλάγχνον ἀραιὸν καὶ μὲ πολλοὺς πόρους, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς διαστολῆς τοῦ θώρακος δεχόμενον τὸν ἀέρα διασκορπίζει τὴν ἐντὸς ἡμῶν θερμότητα καὶ μᾶς δροσίζει· εἰς ἐκείνους δὲ [τοὺς ἰχθῦς δηλ.] ἡ διαστολὴ καὶ ἡ σύμπτυξις τῶν βραγχίων, ὅταν δέχωνται τὸ ὕδωρ καὶ κατόπιν τὸ ἀφίνουν νὰ ἐκφύγῃ, ἀναπληρώνει τὴν ἀναπνοήν. Ἰδιαιτέρα ἡ τάξις τῶν ἰχθύων, ἰδιαιτέρα ἡ φύσις, χωρισμένος ὁ τόπος τῆς κατοικίας των, ἰδιότροπος ἡ ζωή των. Διὰ τοῦτο δὲν καταδέχεται κανὲν ἀπὸ τὰ κολυμβῶντα νὰ ἡμερεύσῃ, οὐδὲ ἀνέχεται καθόλου νὰ τὰ πιάσῃ χέρι ἀνθρώπινον.

«Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν.... κατὰ γένος». Τώρα διατάσσει νὰ παραχθοῦν αἱ ἀπαρχαὶ ἑκάστου γένους, ὡς εἶδος σπερμάτων τινῶν τῆς φύσεως· τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἐπιφυλάσσει εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν ποὺ θὰ ἐπακολουθήσῃ, ὅταν θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ αὐξάνωνται καὶ νὰ πληθύνωνται(1). Ἄλλου γένους εἶναι τὰ ὀνομαζόμενα ὀστρακόδερμα, ὅπως αἱ κόγχαι(2), καὶ αἱ κτένες(3), καὶ οἱ θαλάσσιοι σαλίγκαροι καὶ οἱ στρόμβοι καὶ τὰ ἀναρίθμητα διάφορα στρείδια. Ἄλλο πάλιν γένος διαφορετικὸν ἀπὸ αὐτά, τὰ ὀνομασθέντα μαλακόστρακα, ὅπως οἱ κάραβοι(4) καὶ οἱ καρκῖνοι(5) καὶ τὰ ὅμοια τούτων. Ἄλλο διαφορετικὸν γένος εἶναι τὰ μαλάκια· ὠνομάσθησαν δὲ τοιουτοτρόπως ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ σὰρξ εἶναι ἁπαλὴ καὶ μαλακή, ὅπως οἱ πολύποδες(6), αἱ σουπιὲς καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ εἰς αὐτὰ πάλιν ἀναρίθμητοι διαφοραί. Διότι οἱ δράκοντες καὶ αἱ μύραιναι(7) καὶ τὰ χέλια, ποὺ ἀναπτύσσονται εἰς τοὺς λασπώδεις ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας, ὁμοιάζουν μᾶλλον πρὸς τὰ δηλητηριώδη ἑρπετὰ (δηλ. τὰ φείδια) παρὰ πρὸς τὰ ψάρια. Εἰς ἄλλο γένος ἀνήκουν ἐκεῖνα ποὺ γεννοῦν αὐγὰ καὶ εἰς ἄλλο ἐκεῖνα ποὺ γεννοῦν ζωντανὰ τὰ τέκνα των. Ζωντανὰ δὲ γεννοῦν τὰ γαλεοειδῆ καὶ οἱ κυνίσκοι(8) καὶ γενικῶς τὰ ὀνομαζόμενα σελάχη. Καὶ ἐκ τῶν κητῶν τὰ πλεῖστα εἶναι ζωοτόκα, ὅπως οἱ δελφῖνες καὶ αἱ φῶκαι, τὰ ὁποῖα καὶ λέγουν, ὅτι ὅταν ἀκόμη εἶναι νεαρὰ τὰ τέκνα των καὶ φοβηθοῦν ἔκ τινος αἰτίας, τὰ παίρνουν πάλιν εἰς τὴν κοιλίαν των καὶ τὰ κρύβουν. (Ἀκολουθεῖ)

---

(1) Ἡ φιλοσοφικὴ διάνοια, καὶ ἡ βαθυστόχαστος ἔρευνα τοῦ φωστῆρος τῆς Καισαρείας Μ. Βασιλείου, καὶ ἡ βαθεῖα διείσδυσις αὐτοῦ εἰς τὰ μυστήρια τῆς θεολογίας καὶ τῆς φύσεως, τὸν ὡδήγησαν —ὅπως ἐπανειλημμένως μέχρι τοῦδε ἠδυνήθημεν νὰ παρατηρήσωμεν—εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν περὶ τῆς δημιουργίας τῶν ὄντων σκέψεών του κατὰ τρόπον μὴ ἀφιστάμενον οὐσιωδῶς τῶν συγχρόνων ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων. Ἀλλὰ τὸ ἄξιον προσοχῆς εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὸ ζήτημα ποὺ ἀναφέρει εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ὁμιλίας του, δηλαδὴ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ τρόπου τῆς ἐμφανίσεως τῶν ζωϊκῶν εἰδῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκφέρει γνώμην, τὴν ὁποίαν σήμερον πλεῖστοι τῶν ἐπιστημόνων χρησιμοποιοῦν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν θεωριῶν των. Διότι δι' ὅσων λέγει ἐνταῦθα ὁ Μ. Βασίλειος, διατείνονται, ὅτι ἀποκλίνει μᾶλλον πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς βαθμιαίας ἐμφανίσεως τῶν ζωϊκῶν εἰδῶν γινομένων καθ' οὓς νόμους ἐξ ἀρχῆς ἔθεσεν ὁ Δημιουργός. Παραδέχεται τουτέστιν ὅτι δημιουργηθέντα τὰ πρῶτα ζωϊκὰ εἴδη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐπληθύνθησαν ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων. Πρὸς τὴν ἀποδοχὴν δὲ τῆς τοιαύτης βαθμιαίας ἐμφανίσεως τῶν εἰδῶν, κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁρισθέντας νόμους, θεωροῦν οἱ ἐπιστήμονες οὗτοι συνεπινεύοντας τὸν ἀδελφόν του Γρηγόριον τὸν Νύσσης καὶ τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον. Ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἡ θεωρία αὕτη καλουμένη evolutionisme moderè (μετριασμένη ἐξελιξιαρχία) τείνει νὰ ἐπικρατήσῃ, ἀπορριπτομένων τόσον τῆς ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ὑλισμοῦ ὑποστηριχθείσης θεωρίας περὶ ἐξελίξεως τῆς αὐτομάτως δήθεν ἐκ τῆς νεκρᾶς καὶ ἀνοργάνου ὕλης παραχθείσης ζωῆς, ἄνευ τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἐποπτείας τοῦ Δημιουργοῦ, ὅσον καὶ τῆς θεωρίας καθ' ἣν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ παρήχθησαν δι' ὁμέσου δημιουργικῆς πράξεως—οἷα ἡ τῆς πρώτης δημιουργίας τῆς ζωῆς—τὰ διάφορα εἴδη.

(2) Αἱ μεγάλαι ἀχιβάδες.

(3) Τὰ κοινῶς λεγόμενα χτένια.

(4) Εἶδος μεγάλων γαρίδων, αἱ κοινῶς καραβίδες.

(5) Τὰ καβούρια.

(6) Ἐννοεῖ τὰ ὀκταπόδια.

(7) Εἴδη ἰχθύων.

(8) Τὰ λεγόμενα σκυλόψαρα.

Στήλη διὰ τοὺς γονεῖς

ΑΙ ΚΑΛΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Μία λογικὴ ἀπορία, τὴν ὁποίαν θὰ προβάλουν πολλοὶ γονεῖς, ὅταν ἀκούσουν ὅτι ὀφείλουν νὰ δώσουν εἰς τὰ παιδιά των ἀνατροφὴν χριστιανικήν, εἶνε ἡ ἔλλειψις τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων. «Ἐγώ, λέγουν, δὲν ἔμαθα πολλὰ γράμματα καὶ δὲν ἔχω τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις διὰ νὰ διδάξω τὰ παιδιά μου. Πῶς λοιπὸν θὰ εἰμπορέσω νὰ τοὺς δώσω ἀνατροφὴν χριστιανικήν;»

Ἀλλά, βέβαια, δὲν θὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς πράγματα ὑπερβολικὰ καὶ ἀδύνατα. Εἰξεύρομεν ὅτι δὲν εἶνε ὅλοι ἐγγράμματοι, οὔτε ἔκαμαν σπουδὰς παιδαγωγικάς, οὔτε εἶνε ἐφωδιασμένοι μὲ πολλὰς θρησκευτικὰς γνώσεις. Ἀλλά, καὶ ἂν ἀκόμη λείπουν ὅλα αὐτὰ τὰ ἐφόδια, πάλιν ἐπιμένομεν ὅτι ὅλοι οἱ γονεῖς εἶνε εἰς θέσιν νὰ δώσουν τὴν πρώτην ὤθησιν εἰς τὰ παιδιά των, διὰ ν' ἀκολουθήσουν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν χρειάζονται διδασκαλίαι μακραὶ καὶ σοφαί. Περισσότερον ἀπὸ αὐτάς, εἰμπορεῖ νὰ ἐπιδράσουν αἱ ἁπλαῖ καὶ ἀφελεῖς συμβουλαὶ τῶν γονέων. Συμβουλαὶ μὲ ὀλίγα λόγια. Συμβουλαὶ ἀποπνέουσαι τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγάπην τὴν πατρικήν. Συμβουλαὶ ἐπίκαιροι εἰς πᾶσαν περίστασιν. Συμβουλαὶ πρακτικαί, πηγάζουσαι ἀπὸ ὅσα οἱ γονεῖς ἔχουν ἀκούσει ἢ ἔχουν διαβάσει, καὶ ἀπὸ ὅσα ἡ πολύτιμος πεῖρά των τοὺς ἔχει διδάξει. Δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ ἀναπτύξετε θεωρίας ἢ νὰ ἐφαρμόσετε μεθόδους παιδαγωγικάς. Ἀρκεῖ νὰ προτρέπετε τὰ παιδιά σας εἰς ἀποφυγὴν τοῦ κακοῦ, εἰς διόρθωσιν τῶν ἐλαττωμάτων, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν κυριωτέρων καθηκόντων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Χωρὶς νὰ ἔχετε σπουδάσει, εἰμπορεῖτε ἀξιόλογα νὰ συστήσετε εἰς τὰ παιδιά σας νὰ μὴ λέγουν ψέμματα, νὰ μὴ θυμώνουν καὶ κυριεύωνται ἀπὸ πεῖσμα, νὰ μὴ ὁρκίζωνται, νὰ μὴ βλασφημοῦν, ν' ἀποφεύγουν τὰς κακὰς συναναστροφάς, νὰ προσεύχωνται τακτικά, νὰ ἐκκλησιάζωνται ἑκάστην Κυριακήν, νὰ κάμνουν εἰς ἄλλους ἔστω μικρόν τι καλόν, νὰ συμφιλιώνωνται εὐθὺς καὶ νὰ μὴ κρατοῦν πάθος εἰς τὴν ψυχήν των κλπ. Τοιαῦται ἁπλαῖ συμβουλαί, καὶ ὅταν τὸ παιδὶ φαίνεται ὅτι δὲν τὰς προσέχει πολύ, πάντοτε κάτι ἀφίνουν εἰς τὴν ψυχήν του. Πολλαὶ δὲ συμβουλαὶ κάμνουν τόσην ἐντύπωσιν, ὥστε χαράσσονται ἀνεξαλείπτως εἰς τὸν νοῦν τοῦ παιδιοῦ καὶ μένουν ἐκεῖ ὡς ἕνας θησαυρός, τοῦ ὁποίου τὴν ἀξίαν θὰ ἐκτιμήσῃ τὸ παιδὶ περισσότερον, ὅταν μεγαλώσῃ καὶ λάβῃ ἀνάγκην ὡρισμένης ἑκάστοτε συμβουλῆς.

Ποῖος ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἰμπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ δώσῃ εἰς τὰ τέκνα του τοιαύτας ἁπλᾶς συμβουλάς; Αἱ καλαὶ συμβουλαὶ εἶνε ἡ προχειροτέρα καὶ εὐκολωτέρα διδασκαλία. Αὐτὴν δὲ ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος «νουθεσίαν Κυρίου», ὅταν παραγγέλλῃ εἰς τοὺς γονεῖς νὰ ἀνατρέφουν τὰ τέκνα των «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. ϛ' 4). Μὲ τὴν νουθεσίαν αὐτὴν οἱ γονεῖς ἐκτελοῦν ἕνα σπουδαῖον καθῆκον καὶ προσφέρουν εἰς τὰ παιδιά των πολυτίμους ὑπηρεσίας. Ἕνα μόνον πρέπει νὰ προσέξουν καλῶς· τὸν τρόπον τῆς συμβουλῆς. Ὄχι ἄγρια βλέμματα. Ὄχι τρόπος θυμῶδης. Ὄχι λόγοι ὑβριστικοί. Ἐὰν εἰς τὸ ἄρρωστο παιδί σου δίδῃς τὸ φάρμακον μὲ τρόπον γλυκύν, μὲ τὴν αὐτὴν γλυκύτητα πρέπει νὰ τοῦ προσφέρῃς καὶ τὰς καλὰς συμβουλάς, τὸ φάρμακον αὐτὸ τῆς ψυχῆς.

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν.

ΕΥΝΙΚΗ

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Αἱ Ἀθῆναι.

Ὁ Σεμπρόνιος εἶχε ναυλώσει ἕνα πλοῖον διὰ νὰ μεταφέρῃ αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἔπειτα ἀπὸ ταξεῖδι ὀλίγων ἡμερῶν, ἡ περιέργεια τῶν ἐπιβατῶν διηγέρθη, ὅταν ἀντίκρυζαν τὰ νησιὰ τοῦ Ἀρχιπελάγους. Αἱ σύντροφοι τῆς Εὐνίκης τὴν ἐρωτοῦσαν διὰ νὰ μάθουν, ἐὰν ἐκόντευαν νὰ φθάσουν.

—Ὄχι, εἶπε. Μόνον ὅταν ἀντικρύσουμε τὸ ἀκρωτήριον Σούνιον, ὅπου εἶνε κτισμένος ὁ ναὸς τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. Κατέχει τὴν ὑψηλὴν αὐτὴν θέσιν διὰ νὰ εἰμποροῦν ἡ θάλασσα καὶ ἡ ξηρὰ νὰ ἀπολαμβάνουν τῶν ἀγαθῶν, ποὺ τοὺς μοιράζει ἡ θεὰ ἐν τῇ καλωσύνῃ της.

—Ὑπάρχει ἕνα ἄγαλμα τῆς Μινέρβας εἰς τὴν ἀκρόπολιν, διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ τὴν λατρεύουν οἱ θαλασσοπόροι, χωρὶς νὰ ὑπάγουν μέσα εἰς τὸν ναόν της, εἶπεν ἡ Ἰουνία, ἡ ὁποία εἶχε πλησιάσει τὸν ὅμιλον τῶν δούλων.

—Οἱ Ἀθηναῖοι λατρεύουν τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ὄχι τὴν Μινέρβαν, ἀπήντησεν ἡ Εὐνίκη.

—Καὶ ἡμεῖς οἱ Ρωμαῖοι λατρεύομεν τὴν Ἀθηνᾶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μινέρβα, εἶπεν ἡ Ἰουνία, γελῶσα διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς νεαρᾶς δούλης. Ἡ Φλόρα, ἡ θεὰ τῆς γλυκύτητος, τῆς ἀγαθοεργίας καὶ τῶν ἀνθέων, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, ἰδοὺ αἱ δύο μου εὐνοούμεναι θεότητες.

—Ἡ ἐπιστήμη, εἶπεν ἡ Εὐνίκη, μαγευμένη ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν τῆς κυρίας της, ἡ ἐπιστήμη εἶνε καλὴ διὰ τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ κακὴ διὰ τὰς γυναῖκας. Μοῦ τὸ εἶπεν ὁ Φοῖβος.

Μὲ τὴν ἄδειαν τῆς Ἰουνίας, ἡ ὁποία ἦτο ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ τὰς περιποιήσεις τῆς θαλαμηπόλου της, ἡ Εὐνίκη ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ της, ὁσάκις παρουσιάζετο εὐκαιρία. Ἡ πτωχὴ κόρη προσεπάθει νὰ ἐκπληρώνῃ πιστῶς ὅλα τὰ καθήκοντα τῆς νέας της θέσεως. Ἂν καὶ εὕρισκε σκληρὰν τὴν κατάστασιν τῆς σκλάβας, ἐν τούτοις παρηγορεῖτο μὲ τὴν καλωσύνην καὶ τὰς περιποιήσεις τῆς κυρίας της, ποὺ ἔκαμναν τὴν θέσιν της ὑποφερτήν.

Ἡ νεαρὰ Ρωμαία καὶ ἡ δούλη εὑρίσκοντο τότε εἰς τὴν πρῶραν, καὶ ἐπερίμεναν τὴν στιγμὴν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀκροπόλεως, τῆς ὁποίας ἡ φήμη ἦτο παγκοσμία. Ἡ Ἰουνία ποὺ δὲν εἰμποροῦσε πλέον μέσα εἰς τὸ πλοῖον νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ ἀφιερώματα διὰ τὴν εὐνοουμένην της θεάν, εὕρισκεν ἕνα εἶδος ἀποζημιώσεως νὰ ὁμιλῇ διὰ τὰς Ἀθήνας μὲ τὴν νεαρὰν Ἑλληνίδα.

Μόλις ἀντίκρυσαν τὴν θεάν, ποὺ ἐφόρει κράνος εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ ἦτο ὡπλισμένη μὲ ἀπαστράπτον ξίφος ἐκ χαλκοῦ καὶ ἐκυριάρχει ἐπὶ τῶν γειτονικῶν ναῶν, τῶν στύλων καὶ τῶν ἀγαλμάτων, προσελκύουσα τὰ βλέμματα ὅλων μὲ τὴν λαμπρότητά της, ἡ Εὐνίκη δὲν εἰμπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Τὸ Πατριαρχεῖον περὶ τῆς μασσωνίας.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀπαντῶν εἰς γράμμα τοῦ Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεκοινοῦτο «ἡ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Μασσωνίας» γράφει:

«Ἡμεῖς τε καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ πολλῆς ἐπιστασίας καὶ προσοχῆς ἀνέγνωμεν τὰ γράμματα ταῦτα καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας, μεγάλως δὲ ἐξετιμήσαμεν καὶ ἐπηνέσαμεν ἀδελφικῶς τὴν ζηλωτὴν μέριμναν καὶ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα, μεθ' ὧν ἡ Ἁγία αὐτόθι Ἐκκλησία σπουδάζει ἵνα ἡ πίστις τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος παραμείῃ ἄθικτος ἀπὸ πάσης ἐπηρείας ἐξ ἀντιβαινούσης ἀνθρωπίνης ἐπινοίας. Ἐξετιμήσαμεν δ' ἐπὶ τούτοις μετ' ἐπαίνων καὶ τὸν τρόπον τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος διὰ τὸ βαθὺ πνεῦμα τῆς πρὸς πάντας ἀγάπης, μεθ' ἧς διετυπώθη ἡ γνώμη τῆς Ἁγιωτάτης αὐτόθι Ἐκκλησίας πρὸς προφυλακὴν τῆς πίστεως τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος». Καὶ προσθέτει, ὅτι «ὀρθῶς ἔπραξεν ἡ συνελθοῦσα Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐπιλαβομένη καὶ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐξενεγκοῦσα καὶ ἀπὸ τοῦδε [πρὸ τῆς ὑπὸ Πανορθοδόξου Συνόδου ἀποφάσεως] τὴν ἑαυτῆς γνώμην περὶ αὐτοῦ».

Ἐκστρατεία κατὰ τῆς βλασφημίας.

Οἱ στρατηγοὶ Σωματάρχαι πάντων τῶν Σωμάτων Στρατοῦ, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ λίαν εὐδοκίμως δρῶντος «Συνδέσμου πρὸς καταπολέμησιν τῆς βλασφημίας τῶν θείων», ἐξέδωκαν εἰδικὰς διαταγάς, διὰ τῶν ὁποίων διατάσσουν τοὺς διοικητὰς τῶν μονάδων στρατοῦ, «ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν τελειοτέραν καλλιέργειαν τοῦ συναισθήματος τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰ θεῖα καὶ τὴν ἐκρίζωσιν τῆς ἀσυνειδήτου μέν, πλὴν χειρίστης ἕξεως, τῆς βλασφημίας τῶν θείων, ἥτις ἀναμφιβόλως ἀποτελεῖ στίγμα διὰ πάντα πεπολιτισμένον λαόν».

Ἀλλὰ τὸ ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἡ εἰδικὴ ἐντολή, ἡ σημειουμένη εἰς τὰ ἔγγραφα πάντων τῶν Σωματαρχῶν, ὅπως εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἀσεβοῦς ἕξεως τῆς βλασφημίας προηγηθῇ τὸ παράδειγμα τῶν ἀξιωματικῶν.

«Ὡς ἰσχύει—γράφει ἡ διαταγὴ τοῦ ἐνταῦθα Α' Σώματος Στρατοῦ—διὰ πᾶσαν διδασκαλίαν, ἰδίᾳ φύσεως ἠθικῆς, οὕτω καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως ἐν προκειμένῳ ὑπὲρ πάντα συμβουλευτικὸν λόγον καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄσκησιν ἐλέγχου, ἵσταται τὸ Παράδειγμα. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης οὐδέποτε εἶναι ἐπιτετραμμένον βαθμοφόρος, ἰδιαίτατα Ἀξιωματικός, νὰ ὑποπέσῃ εἰς τοιοῦτον ὀλίσθημα, διὰ τὸν κολασμὸν τοῦ ὁποίου αἱ διοικήσεις νὰ μὴ διστάζωσι νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐστηρὰς ποινάς».

Μία νέα εἰκονομάχος.

Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ γυναῖκα, καὶ μάλιστα διδασκάλισσα, ὑπερβαίνουσα πᾶσαν βλάσφημον ρυπαρολογίαν ἐξ ἐκείνων ποὺ ἐκστομίζουν ἀσυνειδήτως οἱ βλασφημοῦντες ἄνδρες, προέβη εἰς βλάσφημον πρᾶξιν πρωτοφανῆ μὲν διὰ τὸν τόπον μας, τόσον δὲ συνήθη εἰς τὴν ἄθεον ρωσικὴν μπολσεβικίαν, ὁπόθεν ἐμπνέεται. Ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν ἀθηναϊκοῦ σχολείου καὶ ἐμπρὸς εἰς τὰ κατάπληκτα μάτια τῶν παιδιῶν, ἐπῆρε τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἔκαμε κομματάκια ἡ γενναία διδασκάλισσα, ἔβαλε φωτιὰ καὶ ἔκαψε τὰ κομμάτια. Ἐξαγγέλλουσα δὲ τὸ ἀνδραγάθημά της—γυναικεία, βλέπετε, ἀνδραγαθία—εἶπε: «Λοιπόν, παιδιά, ἡ εἰκόνα δὲν ἔχει καμμίαν δύναμιν»!

Ὁ κατὰ τῆς θρησκείας φανατισμός, ποὺ ἐνέπνευσεν ἡ κομμουνίζουσα «μεταρρύθμιση» εἰς μερικοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς, ἦτο ἑπόμενον νὰ ἔχῃ καὶ τοιαύτας παράφρονας ἐκδηλώσεις ἀπὸ τὰ διανοητικῶς ἀσθενέστερα θύματά του. Ἀλλὰ τὸ περισσότερον ἑπόμενον καὶ τὸ φυσικώτερον δι' ἕνα Κράτος ποὺ σέβεται τὴν ὕπαρξίν του, ἦτο νὰ εἴχε δώσει διαβατήρια εἰς τοὺς τοιούτους διδασκάλους, διὰ νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν ἐν Ρωσίᾳ πνευματικὴν πατρίδα των, ὅπου θὰ εὕρισκαν ἀρκετὴν μὲν ἐργασίαν ὡς εἰκονοθραῦσται, ἀλλὰ καὶ ἀρκετήν..... πεῖναν.

Ἀφύσικες μητέρες.

«Δυστυχῶς, φαίνεται, ὅτι ἡ γυναῖκες, ἀφοῦ ἀπέμαθαν πολλὰ πράγματα, ἀπέμαθαν νὰ εἶναι καὶ μητέρες».

Μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς ἐτελείωνε σχετικὸν ἄρθρον του εἰς πολιτικὴν ἐφημερίδα ἕνας ἐκ τῶν γνωστοτέρων λογίων καὶ ἀκαδημαϊκός. Παρουσίαζε τὸ θλιβερὸν φαινόμενον, ὅτι ἀπό τινος χρόνου αἱ μητέρες ρίπτουν εἰς τοὺς δρόμους ὄχι μόνον τὰ νεογέννητα βρέφη των, ἀλλ' ἀφίνουν ἀδέσποτα καὶ παιδάκια τριῶν καὶ πέντε ἐτῶν, καθ' ὃν τρόπον ὁ καπετάνιος ποὺ συναντᾷ τρικυμίαν κάμνει ἀβαρίαν, ρίπτων ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ φορτίον τοῦ πλοίου του εἰς τὴν θάλασσαν. Καὶ πολὺ ὀρθῶς δὲν εὕρισκε κανένα ἐλαφρυντικὸν διὰ τὴν μητέρα ποὺ πετᾷ εἰς τὸν δρόμον παιδὶ τριῶν καὶ πέντε ἐτῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι πλέον μικρὸς ἄνθρωπος μὲ συνείδησιν, γνωρίζει τοὺς γονεῖς του καὶ τὸ σπίτι, συνεδέθη μαζῇ των καὶ μὲ τὰ ἀδελφάκια του καὶ ἀπέκτησε πλήρη τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματά του. Τὸ ὅτι δὲν εἰμπορεῖ ἡ μητέρα νὰ τὸ ζήσῃ, δὲν εἶναι ἐλαφρυντικόν· διότι «ἐκεῖ ποὺ ζοῦν πέντε παιδιά, μποροῦν νὰ ζήσουν καὶ ἕξη. Καὶ ἂν δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν—ἕνα κομμάτι ψωμὶ βρίσκεται πάντοτε καὶ γιὰ τὸν πιὸ δυστυχισμένον μέσα σὲ μιὰ κοινωνία, ποὺ δὲν εἶναι ἐπὶ τέλους κοινωνία θηρίων—εἶναι προτιμότερον νὰ πεθάνουν στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας των, παρὰ νὰ πεθάνουν στοὺς πέντε δρόμους».

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι καὶ τὰ φυσικώτερά του ἔνστικτα—ὅπως εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς μητέρας πρὸς τὰ παιδιά της—τὰ διαστρέφει καὶ τὰ χάνει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν χάσῃ τὰ ἠθικά του προσόντα.

Χυδαιότητος ἐκχείλισμα.

Ἀλλὰ «φιλεῖ τὸ ἀρχόμενον ἐξομοιοῦσθαι τοῖς ἄρχουσι». Καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ἐκ τοῦ λαοῦ παρουσιάζονται μητέρες, ποὺ ἔχασαν τὸ φυσικῶς βαθὺ καὶ δυσεξάλειπτον μητρικὸν φίλτρον, ὅταν εἰς τὰς λεγομένας «ἀνωτέρας τάξεις» βλέπουν συζύγους, ποὺ ἀρνοῦνται μὲν ὁλοτελῶς νὰ γίνουν μητέρες, ἐθησαύρισαν δὲ εἰς τὴν ψυχήν των τόσην χυδαιότητα, ὥστε νὰ ὑπερεκχειλίζῃ ἡ ἑξῆς δημοσία βεβαίωσις.

«Στὶς ἀττραξιὸν ὡρισμένων κοσμικῶν κύκλων προσετέθη τελευταίως ἀφήγησις—ὑπὸ τύπον διαλέξεων—ἀπρεπῶν καὶ χυδαίων ἀνεκδότων, τὰ ὁποῖα ἂν ἐλέγοντο δημοσίᾳ, οἱ ὁμιληταὶ ἀσφαλῶς θὰ ὡδηγοῦντο εἰς τὸ τμῆμα»!

Ἡ ὁμολογία αὐτὴ ἐδημοσιεύθη εἰς ἐφημερίδα καὶ εἰς τὴν περίφημον στήλην τῆς «κοσμικῆς κινήσεως», ὅπου παρελαύνουν ὀνόματα καὶ περιγραφαὶ τουαλεττῶν τῶν μελῶν τῶν κοσμικῶν κύκλων καὶ στωμύλων ὁμιλητῶν καὶ ὁμιλητριῶν τῶν «ἀπρεπῶν καὶ χυδαίων ἀνεκδότων»!

Τὸ διαρκῶς ἀποκαλυπτόμενον «σκάνδαλον».

Τὸ διαβόητον «σκάνδαλον», τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ ὑποδειγματικὸς ἐκεῖνος τύπος τῶν «κοσμικῶν κύκλων», ὁ ἀπατεὼν Σταβίνσκυ, ἀντὶ νὰ παραμερίζεται μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, τοὐναντίον ἀποκαλύπτεται καθ' ἑκάστην σκανδαλωδέστερον καὶ ἐκπληκτικώτερον. Διότι, ἐνῷ μὲ τὴν δολοφονίαν ἀνωτέρου δικαστικοῦ ἐζήτησε καὶ νέον αἷμα διὰ νὰ ἐξαφανίσῃ τὰ ἴχνη τῶν ἐνόχων του, συνετέλεσεν ὥστε οὗτοι νὰ ἀποκαλύπτωνται ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου ἢ καὶ ὁμαδικῶς. Νὰ ἀποκαλύπτωνται δὲ ποῖοι; Ὄχι διεθνεῖς ἀπατεῶνες, συνάδελφοι τοῦ Σταβίνσκυ, ἀλλ' ἄνθρωποι κατέχοντες ἀνώτερα ἐν Γαλλίᾳ ἀξιώματα, ἐντεταλμένοι τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιουσίας τοῦ λαοῦ, ἄνθρωποι τῆς «ἰθυνούσης τάξεως» καὶ τῶν «κοσμικῶν κύκλων», καθὼς θὰ ὠνομάζοντο ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Καὶ ἀποδεικνύεται λοιπὸν μέχρι τίνος σημείου προχωρεῖ ἡ κοινωνικὴ σῆψις, ὅταν λείψῃ ἡ χριστιανικὴ ἠθική, ἡ δημιουργοῦσα τοὺς τιμίους χαρακτῆρας, ἐπικρατήσῃ δὲ ἡ ὑπὸ ποικίλους τίτλους κοινωνικῶν συστημάτων καὶ πολιτικῶν κομμάτων κρυπτομένη ὠμὴ ἰδιοτέλεια, ἡ ἁρπαγή, ἡ ἀπάτη, ἡ διαφθορά.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ ὁμιλήσουν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν οἱ κάτωθι θεολόγοι εἰς τοὺς ἱ. ναούς:

Μητροπόλεως ὁ ἀρχιμ. Σεραφεὶμ Παπακώστας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Χρυσοσπηλαιωτίσσης ὁ ἀρχιμ. Ἰγνάτιος Κολιόπουλος.

Ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) ὁ κ. Π. Τρεμπέλας. Ὁ αὐτὸς ὁμιλεῖ καὶ τὸ ἀπόγευμα ὥραν 5.

Εὐαγγελιστρίας (Πειραιώς) ὁ ἱεροδ. Κωνσταντ. Πλατῆς· *Ἁγ. Ζώνης* ὁ κ. Κ. Λαμπρόπουλος· *Ἁγ. Γεωργίου* (Κυψέλης) ὁ κ. Ἀχ. Παπαθανασόπουλος· *Ἁγ. Γεωργίου* (Ν. Κοκκινιᾶς) ὁ κ. Δημ. Παπακωνσταντίνου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦν οἱ παρεπιδημοῦντες κ. κ. Ἰ. Καψιμάλλης ἐν *Καβάλλᾳ*· Χ. Δέδες ἐν *Χανίοις*· ἱεροδ. Λεωνίδας Παρασκευόπουλος ἐν *Χίῳ*· Χρ. Παπαγιάννης ἐν *Μυτιλήνῃ*· Ἀθ. Φραγκόπουλος ἐν *Ἰωαννίνοις*· Κ. Χρόνης ἐν *Βεροίᾳ*· Γ. Γεωργαντόπουλος ἐν τῇ περιφερείᾳ *Λαρίσης*· Παν. Παπαγιάννης ἐν *Καλαβρύτοις*· Περικλῆς Φωτόπουλος ἐν *Αἰτωλικῷ* καὶ ὁ περιοδεύων κ. Λάζ. Χατζηθέμελις ἐν *Δωδεκανήσῳ*.

Τύποις «ΖΩΗΣ» — Ἱπποκράτους 189, Ἀθῆναι